Dolnośląski Konkurs HISTORYCZNY *zDolny Ślązak* **dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2025/2026**		**ETAP WOJEWÓDZKI 3 marca 2026 r.**
Kuratorium Oświaty we Wrocławiu / Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu		

KLUCZ ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Zasady przyznawania punktów
1.	A. I poł. V w. p.n.e. B. II poł. II w. p.n.e. C. I poł. IV w.	2	2 punkty – za trzy prawidłowe odpowiedzi 1 punkt – za dwie prawidłowe odpowiedzi
2.	D; Ateny	1	1 punkt – za dwie poprawne odpowiedzi
3.	A. podobieństwa: np. W obu systemach obywatele mają wpływ na decyzje państwowe oraz obowiązuje zasada równego traktowania obywateli wobec prawa. B. różnice: np. Ateńska to demokracja bezpośrednia a współczesna jest głównie pośrednia. W Atenach głosowali tylko wolni mężczyźni urodzeni w Atenach, a współcześnie prawo głosu mają kobiety i mężczyźni, niezależnie od pochodzenia.	2	2 punkty – za podanie dwóch podobieństw i dwóch różnic 1 punkt – za podanie dwóch lub trzech elementów odpowiedzi (np. dwóch podobieństw i jednej różnicy lub tylko dwóch różnic)
4.	C	1	1 punkt – za prawidłową odpowiedź
5.	Kolejność od góry: 3, 1, 4, 2	1	1 punkt – za prawidłową chronologię
6.	Królestwo Czech, Królestwo Węgier, Wielkie Księstwo Litewskie	1	1 punkt – za prawidłową odpowiedź
7.	A. przywilej jedleńsko-krakowski: zobowiązanie króla do nienaruszalności osobistej szlachty przez króla i jego urzędników bez prawomocnego wyroku sądowego B. przywilej cerekwicko-nieszawski: zakaz zwoływania pospolitego ruszenia, nakładania podatków i stanowienia nowych praw bez zgody sejmików ziemskich.	2	1 punkt – za każdy podpunkt
8.	A. Przybycie cesarza Henryka IV do Canossy w celu ukorzenia się przed papieżem Grzegorzem VII i skłonienia go do odwołania ekskomuniki. B. Spór o inwestyturę pomiędzy papieżem i cesarzem.	2	1 punkt – za każdy podpunkt
9.	A. Polski król dążył do zakończenia procesu jednoczenia państwa i potrzebował militarnego wsparcia króla Węgier. Kazimierz obiecał tron dla syna Karola – Ludwika, w przypadku braku męskiego potomka. B. Piastowie i Andegawenowie	3	1 punkt – za każdy podpunkt

	C. od góry: Władysław, Kazimierz, Ludwik, Stefan		
10.	A. cech B. wasal	2	1 punkt – za każdy podpunkt
11.	A. czarny orzeł B. Księstwo Przemyślidów, Państwo Mieszka / Bolesława Chrobrego / Królestwo Polskie , Królestwo Czech, Państwo Habsburgów, Królestwo Prus, II Rzesza Niemiecka, Republika Weimarska, III Rzesza Niemiecka, PRL, III Rzeczpospolita	2	1 punkt – za każdy podpunkt
12.	C. Pieta, Michał Anioł	2	1 punkt – za wskazanie właściwej ilustracji 1 punkt – za podanie nazwy dzieła i autora
13.	A. F B. P C. F	2	2 punkty – za trzy poprawne odpowiedzi 1 punkt – za dwie poprawne odpowiedzi
14.	A. Ksawery Drucki-Lubecki B. Mieczysław Ledóchowski	2	1 punkt – za każdy podpunkt
15.	A. 3 B. zwycięstwo: Racławice, klęska: Maciejowice; Szczekociny	2	1 punkt – za każdy podpunkt
16.	A. zwycięstwo pod Miłosławiem, Ludwik Mierosławski, powstanie zakończone klęską, napływ chłopów do oddziałów powstańczych B. pomoc dyplomatyczna Francji, Józef Dowbor-Muśnicki, traktat wersalski, Bazar C. Aleksander Wielopolski, plebiscyt	3	1 punkt – za każdy podpunkt Uwaga: W danym podpunkcie muszą znaleźć się tylko i wyłącznie pasujące informacje.
17.	bitwa pod Ostrołęką - Powstanie listopadowe - 1831 bitwa nad Bzurą - II wojna światowa - 1939 bitwa pod Lutynią - III wojna śląska - 1757	3	1 punkt – za każdy poprawnie uzupełniony wiersz
18.	A. Trójprzymierze B. Kryzys przysięgowy	2	1 punkt– za każdy podpunkt
19.	A. 6, 8 B. 3, 4 C. 2, 7	3	1 punkt – za każdy podpunkt Uwaga: w danym podpunkcie muszą znaleźć się tylko i wyłącznie pasujące informacje.
20.	A. Józef Poniatowski, Józef Piłsudski B. Do zamachu majowego.	2	1 punkt – za każdy podpunkt
21.	A. Związek Walki Zbrojnej B. 4 C. np. Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne	3	1 punkt – za każdy podpunkt
22.	A. kapitulacja Francji w 1940 roku B. proces norymberski C. wojna w Korei	3	1 punkt – za każdy podpunkt
23.	A. Zdjęcie i ballada związane są z wydarzeniami na Wybrzeżu w 1970 roku, ponieważ wyraźnie wskazują na użycie broni przez milicję. W trakcie wydarzeń w 1980 roku nie użyto broni w stosunku do strajkujących i nie było ofiar. B. 1970 – zmiana na stanowisku I sekretarza KC PZPR (E. Gierek w miejsce W. Gomułki) 1980 – podpisanie porozumień sierpniowych, powstanie NSZZ Solidarność, odsunięcie Gierka od władzy,	2	1 punkt – za każdy podpunkt Uwaga: w przypadku pojawienia się błędów rzeczowych w odpowiedzi nie przyznaje się punktów.

24.	5–6 punktów Zagadnienie zostało przedstawione wszechstronnie poprzez ujęcie wszystkich wątków związanych z zagadnieniem. Fakty są połączone w logiczne związki przyczynowo–skutkowe. Prawidłowo stosuje się pojęcia historyczne oraz daty. Pojawiają się wnioski i oceny. Brak błędów rzeczowych. 3–4 punkty Zagadnienie zostało przedstawione przez ujęcie większości wątków związanych z realizacją zagadnienia. Część faktów jest połączona w logiczne związki przyczynowo–skutkowe. Brakuje mniej ważnych pojęć lub/i pojawiają się pojedyncze błędy rzeczowe. 0–2 punktów Zostały przedstawione niektóre fakty związane z realizacją zagadnienia lub/i występują poważne błędy rzeczowe. **Wymagane wątki, zgodnie z bibliografią regulaminu przedmiotowego:** **Wojna w czasach Zygmunta III Wazy** przyczyny wojny: wzajemne najazdy tatarsko-kozackie na tereny Rzeczpospolitej i Imperium Osmańskiego, sprawa zaangażowania króla polskiego w wojnę trzydziestoletnią po stronie Habsburgów przeciwko Siedmiogrodowi, konflikt o Mołdawię przebieg: bitwy pod Cecorą 1620 r., Chocimiem 1621 r., postanowienia pokoju chocimskiego **Wojna w czasach Michała Korybuta Wiśniowieckiego** okoliczności: Rzeczpospolita jest osłabiona po wielu wojnach np. powstanie Chmielnickiego, potop, wojna z Rosją, co wykorzystuje Turcja przebieg: zdobycie przez Turcję Kamieńca Podolskiego 1672 r. pokój w Buczaczu i jego postanowienia: Polska traci Podole, ew. prawobrzeżną Ukrainę oraz płaci haracz, Sejm odrzuca warunki pokoju, wojna jest kontynuowana zwycięstwo hetmana Sobieskiego pod Chocimiem 1673 r. **Wojna w czasach króla Jana III Sobieskiego** Rozejm w Żurawnie 1676 - rezygnacja Turcji z pobierania corocznego haraczu Przyczyny wojny: atak Turcji na Wiedeń przebieg: Sobieski rusza na odsiecz, staje na czele sił sojuszniczych, wygrana Sobieskiego pod Wiedniem i jej skutki dla Europy, powstrzymanie ekspansji tureckiej na Europę **Zakończenie** 1699 r. - pokój w Karłowicach. Polska odzyskuje utracone w 1672 roku Podole (ew. prawobrzeżną Ukrainę)
25.	5–6 punktów Zagadnienie zostało przedstawione wszechstronnie poprzez ujęcie wszystkich wątków związanych z zagadnieniem. Fakty są połączone w logiczne związki przyczynowo–skutkowe. Prawidłowo stosuje się pojęcia historyczne oraz daty. Pojawiają się wnioski i oceny. Brak błędów rzeczowych. 3–4 punkty Zagadnienie zostało przedstawione przez ujęcie większości wątków związanych z realizacją zagadnienia. Część faktów jest połączona w logiczne związki przyczynowo–skutkowe. Brakuje mniej ważnych pojęć lub/i pojawiają się pojedyncze błędy rzeczowe. 0–2 punktów Zostały przedstawione niektóre fakty związane z realizacją zagadnienia lub/i występują poważne błędy rzeczowe. **Wymagane wątki, zgodnie z bibliografią regulaminu przedmiotowego:** **Polityka Rosji wobec sprawy polskiej** odezwa Mikołaja Mikołajewicza o połączeniu ziem polskich z Rosją (autonomia, swobody w wierze i języku), zapowiedź cara Mikołaja II utworzenia niepodległego państwa polskiego z trzech zaborów połączonego unią z Rosją, bolszewicy - idea samostanowienia dla narodów państwa rosyjskiego **Polityka Austro-Węgier i II Rzeszy** przyczyny i założenia Aktu 5 listopada 1916: powstanie Królestwa Polskiego, utworzenie wojska polskiego, brak określenie granic (ewentualnie na terenach odebranych Rosji w 1915). **Polityka USA wobec sprawy polskiej** Orędzie prezydenta Wilsona 1918 r.: powstanie państwo polskie z dostępem do morza i na terenach zamieszkałych przez Polaków **Działalność Ignacego Jana Paderewskiego** dotycząca zaangażowania prezydenta Wilsona w sprawę polską **Działalność Romana Dmowskiego** - stał na czele Komitetu Narodowego Polskiego we Francji i dzięki jego zaangażowaniu Francja wyraziła gotowość utworzenia na swoim terytorium Błękitnej Armii